

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI

Osaamisen ennakointifoorumin (OEF) Rakennettu ympäristö -ennakointiryhmän aloite lämpöpumppualan osaajien riittävyyden turvaamiseksi

Lämpöpumppuala on jo tällä hetkellä merkittävä ala. Maassamme on jo yli miljoona lämpöpumppua asennettu ja alalla työskentelee n. 5.000 henkilöä. Tämän päivän alan ammattilaiset ovat pääosin teollisuuden ja lämpöpumppualan toimijoiden kouluttamia. Aivan viime vuosina myös talotekniikan perus- ja ammattitutkinnoissa olevia lämpöpumppuun liittyviä tutkinnon osia on alettu kouluttamaan osassa toisen asteen ammatillisia oppilaitoksia.

Rakennettu ympäristö -ennakointiryhmän kuluvalle toimikaudella sekä toimikaudella 2017-2020 ennakointityön tuloksissa noussut esille vihreän siirtymän osaamistarpeet, joita tällä aloitteella pyritään edistämään. Lämpöpumppualan kaikki sektorit ovat merkittävässä kasvussa. Lämpöpumppujen lukumäärän kasvu Suomessa oli noin 80 % ajanjaksolla 1–9.2022. Euroopassa kasvutavoite on 15 milj. kappaleesta 50 milj. kappaleeseen lämpöpumppua vuoteen 2030 mennessä (RepowerEU). Lämpöpumppualalla alalle tarvitaan suuri määrä uusia toisen asteen taseisia osaajia useisiin eri ammattiryhmiin. Projektien koon kasvaessa osaamistarpeet kohdistuvat LVIS-alan projektihenkilöstöön. Varsinkin suurissa järjestelmissä tarvitaan laaja-alaista korkeakoulutaseista lämpö- ja uusiutuvan energian osaamista. Korkeakouluissa ja ammattikorkeakouluissa lämpöpumppuala on jäänyt käytännössä lopputöiden varaan, joita toki on tehty useita viime vuosina.

Ennakointiryhmä esittää seuraavia ehdotuksia toimenpiteistä:

1. Ammatillisten koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen motivoiminen järjestämään lämpöpumppualalle johtavia koulutuspolkuja kaikille alan ammattiryhmille (asentajat, yrittäjät, suunnittelijat, myyjät, kaivonporarit, projektinvetäjät jne) valtakunnallisesti.
2. Alan koulutusta toteuttavien ja lämpöpumppualan toimijoiden yhteistyön selkeä tiivistäminen paikallisesti ja valtakunnallisesti.
3. Merkittävästi kasvavan lämpöpumppualan vetovoimaisuuden kasvattaminen konkreettisilla toimenpiteillä (viestintä, kampanjat, opoyhteistyö, koulutusten järjestäjätahot jne).
4. Korkeakoulutason koulutuksen aikaansaaminen lämpöpumppualalle. Tämä on myös merkittävä imagotekijä.

Helsingissä 30.11.2022,

Rakennettu ympäristö -ennakointiryhmän puolesta
Antti Aarnio
Puheenjohtaja

Tiedoksi

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Osaamisen ennakointifoorumin (ENFO) ohjausryhmän sihteerit